

Gammahüdroksübutüraat uriinis (U-GHB)

Kliinilise keemia ja laboratoorse hematoloogia osakond, tel. 731 8316

Gammahüdroksübutüraat (GHB) on looduslikult esinev nelja süsiniku aatomiga ühend, mida leidub enim kesknärvisüsteemis, kus ta tekib neurotransmitteri gammaaminobutüraadi (GABA) metabolismis, omades ka ise mediaatori funktsiooni. GHB-d tekib ka fermentatsiooni käigus, mistõttu võib teda leida väga väikeses kontsentratsioonis ka mõnedes veini- ja õllesortides. Meditsiinis on GHB-d kasutatud üldanestetikumina ning unetuse, depressiooni ja alkoholismi ravis. GHB on kantud narkootiliste ja psühhotropsete ainete nimekirja selle väärkasutuse tõttu mõnu- ning dopinguaigena. Mõnuainena on ta rahvasuus tuntud „korgijoogina“.

GHB on värvitu, lõhnatu, kergelt soolase maitsega vedelik, mis imendub kiiresti suukaudsel manustamisel, saavutades maksimumkontsentratsiooni veres u 30 minuti jooksul. Mõju kestab olenevalt annusest 1–3 tundi. GHB metaboliseerub maksas peaaegu täielikult ning ainult 5% eritub muutumatu uriiniga.

Uuritav materjal, selle võtmine, saatmine ja säilitamine

Proovinõu	Proovitops, 50 mL
Säilivus	Uriin +4 °C kaks päeva, -20 °C pikemat aega

Analüüsi tegemise aeg: ööpäevaringselt

Analüüsimeetod: ensümaatiline meetod (sõeluuring)

Vastuse vorm

Normaalleid on negatiivne.

Test muutub positiivseks, kui GHB kontsentratsioon uriinis on üle 10 µg/mL.

Näidustus ja kliiniline tähendus

Kahtlus GHB kasutamisele.

Sõeluuringu tulemuse tõlgendamisel tuleb kindlasti arvestada kliinilist pilti ja võimalikke ristreaktsioone. Vitamiin C suurenenud kontsentratsioon uriinis võib anda GHB valepositiivse tulemuse.

SA TÜK Ühendlaboris teostatakse narkootiliste ja psühhotropsete ainete analüüse ainult meditsiinilistel näidustustel. Sõltuvusaine kuritarvitamise sedastamine juriidilistel näidustustel teostatakse Eesti Kohtuekspertiisi Instituudis.

Kaja Vaagen